

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemini de içeren dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

" I. GENEL AÇIKLAMALAR

Yüksek malûmları olduğu üzere:

1) Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkilerini belirleyen Anayasa'nın 148. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve TBMM İçtüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas yönünden uygunluğunu denetler.

2) TBMM kararları, Anayasa'da sayılan (dokunulmazlığın kaldırılması, milletvekili üyeliğinin düşmesi kararları gibi) istisnalar dışında kural olarak Anayasa Mahkemesi'nin denetim kapsamı dışında kalmakta ise de, Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında belirtildiği gibi TBMM'nin İçtüzük hükmü niteliğindeki ya da içtüzük hüküm ve etkisindeki kararların Anayasal denetime tabi tutulması gerekmektedir.

3) TBMM kararının niteliği, değeri ve etkisi üzerinde durmadan Anayasal denetimin dışında kaldığının kabul edilmesi, İçtüzük hükmü etkisi doğuran TBMM kararlarının Anayasal yargı denetiminden kaçırılması neticesini doğurur.

4) Önemle vurgulamak gerekir ki bir yasama metnine verilen isim o metnin Anayasal yargı denetimine tabi olup olmayacağı konusunda tek ve yeterli ölçü değildir. Bu yasama metninin kapsamının ve özünün gözönünde bulundurulması gerekir. İncelenen Meclis kararı, ihdasî nitelikte yeni bir düzenleme içeriyor ya da mevcut İçtüzük hükümlerini değişikliğe uğratiyorsa bu Anayasal denetim kapsamına giriyor demektir. İsmi, Meclis kararı da olsa bir İçtüzük değerinde, niteliğinde ve etkisinde olduğundan denetim konusu yapılması gerekir.

5) Çünkü, Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında vurgulandığı gibi; "İçtüzüğün bir kuralını değiştirme ya da İçtüzüğe yeni bir kural koyma niteliğinde olan TBMM uygulamaları ve kararları, İçtüzük kuralı sayılır." (Any.Mah.Kararı, T.14.5.1996, E.1996/21, K.1996/15; AMKD, S.32, C.2, s.721).

6) Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında belirtildiği gibi; "...yasama organınca Anayasa'da öngörülenlerden başka isimler altında ve başka yöntemler uygulanarak oluşturulan yasama işlemlerinin Anayasa Mahkemesi'nin denetimine bağlı olup olmadığının saptanmasında bu işlemlerin nitelik ve içeriklerinin gözetileceği açıktır. Bu nitelikteki bir işlemin denetiminin Anayasa Mahkemesi'nin görev alanına girip girmediği belirlenirken, meydana getirilen metnin oluşturulmasında uygulanan yöntem kadar içeriğinin niteliği üzerinde durulması, değer ve etkisinin ortaya konulması ve bu metnin denetime bağlı tutulan işlemlerle eşdeğerde ve etkinlikte ise denetiminin yapılması zorunludur.

Anayasa Mahkemesi, öteden beri konuyu bu yönden değerlendirmiştir. Nitekim 27.2.1968 günlü, Esas 1967/6, Karar 1968/9 sayılı kararla adı "İçtüzük değiştirilmesi" olmadığı ve içtüzüklerin değiştirilmesindeki yöntemler uygulanmadığı halde, değer ve etki bakımından

birer İçtüzük düzenlemesi niteliğinde olan Millet Meclisi kararlarının denetim alanına gireceği kabul edilmiştir." (T.14.5.1996, E.1996/21, K.1996/15; AMKD, S.32, C.2, s.721.)

7) Bu açıklamalardan sonra belirtelim ki Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı kararı, 12 Ekim 2001 tarih ve 24551 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

8) Hemen belirtelim ki bu karar "  t z k değişikliği" niteliğindedir. Çünkü Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında vurgulandığı gibi;

"  t z ğ n bir kuralını değiştirme ya da   t z ğe yeni bir kural koyma niteliğinde olan TBMM uygulamaları ve kararları,   t z k kuralı sayılır. (T.14.5.1996, E. 1996/21, K.1996/15, AMKD, S.32, C.2, s.21)

9) şunu da belirtelim ki; 722 sayılı Karar'ın mahiyeti, 1990 yılında Anayasa Mahkemesi'nin huzuruna getirilen 12.8.1990 tarih ve 107 sayılı Karar ile 05.9.1990 tarih ve 108 sayılı Karar'ın mahiyetinden tamamen farklıdır.

Zira 107 ve 108 sayılı Kararlar "somut bir olay" karşısında "Körfez Krizi" sebebiyle "i e dönük" bir şekilde "savunma amaçlı" olarak alınmıştır.

Nitekim,

- 107 sayılı Karar "  kemize bir tecavüz vukuu halinde derhal mukabele edilmesi maksadına münhasır olarak"

- 108 sayılı Karar ise "  kemizin muhtemel tehlikelere karşı güvenliğinin idame ettirilmesini sağlamak...  zere" alınmıştır.

722 sayılı Karar ise bütünüyle "dışa dönük"tür.

10) Bu ve benzeri birçok sebepten dolayı, 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı Karar'ın iptali gerekmektedir.

Nitekim Anayasa Mahkemesi, daha önce, yine Anayasa'nın 92. maddesine dayanılarak alınan bir Meclis kararını, "  kemizde Konuşlandırılan  okuluslu Gücün Görev S resinin Uzatılmasına İlişkin" 28.3.1996 tarih ve 409 Sayılı Kararı iptal etmiştir.

"Yeni bir   t z k kuralı niteliğinde olan 28.3.1996 günlü, 409 sayılı "  kemizde Konuşlandırılan  okuluslu Gücün Görev S resinin Uzatılmasına İlişkin" TBMM kararının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,... karar verildi." (Any.Mah.Kararı T.14.5.1996, E. 1996/21, K.1996/15, AMKD, S.32, C.2. s.724)

II. İPTAL SEBEPLERİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı Kararın son fıkrası Türkiye Büyük Millet Meclisi   t z ğ n n 129. ve 130. maddelerini eylemli ve Anayasa'ya aykırı olarak değiştirmiştir.

Bilindiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Silahlı Kuvvet gönderilmesi veya kabulü" başlığını taşıyan 130. maddesi aynen şöyledir:

"Madde 130.- Anayasanın 92 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulundurulmasına, belli bir süre için, Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisince izin verilir. Bu kararı Cumhurbaşkanı uygular."

722 sayılı Karar'ın dava konusu olan son fıkrası ise aynen şöyledir :

"Bu nedenle ve bu bağlamda, Hükümet, Anayasanın 92 nci ve 117 nci maddeleri uyarınca, gereği, kapsamı, sınırı, zamanı ve süresi Hükümetçe belirlenmek üzere, terörizme karşı başlatılan sürekli özgürlük hareketi ve devamının icrası kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi, yabancı silahlı kuvvetler unsurlarının Türkiye'de bulunması ve Hükümetçe verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için, Hükümete izin verilmesi, Genel Kurulun 10/10/2001 tarihli 5'inci Birleşiminde kararlaştırılmıştır."

Hemen ilk bakışta fark edileceği gibi 722 sayılı Karar, TBMM İçtüzüğü'nün 130. maddesini, birçok bakımdan "eylemli" ve Anayasaya aykırı olarak değiştirmiştir. Şöyle ki:

A) 722 sayılı Karar, İçtüzüğün 130. maddesini, Anayasa'ya aykırı olarak "yetki" bakımından değiştirmiştir :

722 sayılı Karar, Anayasa'ya aykırı eylemli İçtüzük değişikliği ile hem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yetkisini hem de Cumhurbaşkanı'nın yetkisini ihlâl etmiştir. İçtüzüğün eylemli olarak değiştirilen 130. maddesine göre;

"Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce izin verilir. Bu kararı Cumhurbaşkanı uygular."

Bu "izin verme yetkisi", sadece ve sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olan "münhasır" bir yetkidir.

722 sayılı Karara göre ise Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi veya yabancı kuvvetlerin Türkiye'de konuşlandırılması yetkisi, belirsiz bir süre için, bütünüyle Bakanlar Kurulu'na devredilmiştir.

Bu devir, tam anlamıyla bir "yetki devri"dir.

Yukarıda bahsolunduğu gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi, Anayasa'nın 92/1. maddesine göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olan "münhasır" bir yetkidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu yetkiyi "devir yetkisi" yoktur. Söz konusu yetkinin devredilmesi, Anayasa'nın hem 92/1. maddesine hem de 6. maddesinin son cümlesine yani "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." diyen hükmüne açıkça aykırı olur.

Öte yandan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verilmesi halinde, bu kararı uygulama yetkisi İçtüzüğe göre, Cumhurbaşkanına aittir.

722 sayılı Karar ise, "gereği, kapsamı, sınırı, zamanı ve süresi Hükümetçe belirlenmek üzere.... Hükümetçe verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde..." demek suretiyle, Cumhurbaşkanının yetkisini Hükümete vermektedir.

Bu da eylemli bir İçtüzük değişikliğidir. Bu değişiklik, Cumhurbaşkanının yetkileri bakımından Anayasa'nın hem 92/2. maddesine hem de 104. maddesinin "Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek" diyen "b/7" hükmüne açıkça aykırıdır.

B) 722 sayılı Karar, İçtüzüğün 130. maddesindeki "belli bir süre için" kavramını eylemli olarak değiştirmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 130. maddesine göre;

"Anayasa'nın 92 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına 'belli bir süre için',... Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce izin verilir."

722 sayılı Karara göre ise Anayasa'nın 92 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yabancı ülkelere gönderilmesi veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması için artık Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin izin vermesine gerek yoktur. Çünkü;

Türkiye Büyük Millet Meclisi bu yetkisini Hükümete süresiz olarak devretmiştir.

Bundan böyle,

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin resmen ve fiilen savaşa dahil olduğu bir dönemde, Türk Hükümeti, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bilgisi dışında Türk Silahlı Kuvvetlerini yabancı ülkelere gönderebilecek, yabancı silahlı kuvvetleri ise Türkiye'de konuşlandırabilecektir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinden,

- Kaç asker,
 - Ne zaman,
 - Ne kadarlık bir süre için,
 - Hangi ülkelere,
- gönderilecektir'

Bunların cevaplarını tahmin etmek bile mümkün değildir.

Aynen bunlar gibi;

- Hangi yabancı ülke silahlı kuvvetleri,
- Ne miktarda,
- Türkiye'nin neresinde,
- Ne zaman,
- Ne kadarlık bir süre için,

konuslanacaktır'

Bu soruların da cevaplarını tahmin etmek mümkün değildir.

Hiç kuşku yoktur ki 722 sayılı Karar'ın son fıkrasına dayanan (bu tür) uygulamaların tamamı Anayasa'nın 92/1. maddesinin hem lafzına (sözüne) hem de ruhuna (özüne) aykırı düşecektir.

Çünkü 722 sayılı Kararın son fıkrası, Anayasa'nın 92/1. maddesinin hem lafzına hem de ruhuna aykırıdır.

a. 722 sayılı Karar, Anayasa'nın 92/1. maddesinin lafzına aykırıdır.

722 sayılı Karar'ın, "lafız bakımından" Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'ne aykırı olan hükümleri aynı zamanda Anayasa'nın 92/1. maddesine de aykırıdır. Çünkü İçtüzük'ün 130. maddesi Anayasa'nın 92/1. maddesiyle uyumludur. Bu uyum sebebiyledir ki İçtüzük'ün 130. maddesine aykırı olan bir düzenleme, doğal olarak Anayasa'nın 92/1. maddesine de aykırı düşecektir.

b) 722 sayılı Karar, Anayasa'nın 92/1. maddesinin ruhuna aykırıdır.

Anayasa'nın 92/1. maddesi 1961 Anayasası'nın 66. maddesinden aynen alınmıştır.

Anılan (66.) madde, 1961 Anayasası'na çok büyük acı tecrübelerin sonucu olarak girmiştir.

Söz konusu madde Temsilciler Meclisi'nde görüşülürken, Fahri BELEN isimli üye aynen şöyle demiştir :

"Muhterem arkadaşlar; tasarının bu maddesi, yasama hayatımıza bir yenilik daha getirmiştir. Bu bakımdan sayın komisyona teşekkürlerimi sunarım.

Bu maddeye göre yabancı kuvvetlerin Türkiye'ye gelmesi yahut Türk kuvvetlerinin yabancı ülkelere gitmesi Büyük Millet Meclisi'nin iznine tabi olacaktır. Belki diğer Anayasalarda mevcut olmayan bir hükmün, maddede yer alması bizde çok lüzumludur, arkadaşlar.

Yüksek malumunuz olduğu üzere, Birinci Cihan Harbinden evvel Almanya ile yapılan ittifak ne Meclisin, ne Padişahın ve ne de kabine ekseriyetinin malumatı olmadan, dört kişi tarafından imzalanmıştır.

Sonra arkadaşlar bizi harbe sürükleyen Sivastopol baskını için iki Nazır karar vermiş, diğerlerinin hiçbir malumatı yoktur.

Arkadaşlar, Kore muharebesi milli tarihimize şerefli sayfalar eklemiştir... fakat bu kararın ne şekilde verildiğini biliyor musunuz' Yalova'da Reisicumhur, Başbakan ve Milli Savunma Bakanı karar vermişlerdir. Tatbikat için de Genelkurmay'a gerekli emirler verilmiştir. Usulen Bakanlar Kurulundan karar alınması için, 3-4 gün sonra Bakanlar Kurulu toplanmıştır, Bakanlar Kurulundan usulen karar alınması, uysal arkadaşları iştirak ettirmek suretiyle temin edilmiş, bendeniz ve Sayın Nihat Reşat Belger bu toplantıya davet edilmemiştir. Ondan sonra da Meclis tasdik etmiştir.

Arkadaşlar, karar yerindedir, fakat usul, tatbik edilen şekil hatalıdır. Artık milletlerin mukadderatı birkaç kişinin hata ve sevabına bırakılamaz. Bu bakımdan bu maddeyi büyük bir memnuniyetle karşılıyorum." (Av Kazım ÖZTÜRK, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, C.2, Ankara, 1966, s.2315).

Yine Temsilciler Meclisi'nde Emin Soysal isimli üye ise, konunun öneminden dolayı "milletlerarası hukuk kuralları uyarınca savaş hali ilanına Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası anlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında" hükmünün, hükümetler tarafından istismar edileceği endişesiyle maddeden çıkarılmasını önermiştir. Emin Soysal şöyle demiştir:

"Muhterem arkadaşlar, bundan evvelki Anayasada bu husus sadece sulh akdi ve harb ilan şeklinde ifade edilmiştir. Komisyonun bu yeni tasarıda Türk Devletini son derece ... nazik bir vaziyette bıraktığına kaniim. Buradaki "Milletlerarası hukuk kuralları uyarınca savaş hali ilanına Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası anlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında ibaresini bendeniz zait buluyorum. ...

Onun için yüksek dikkatinizi çekerim, bu maddenin bu fıkrasının çıkmasında milli menfaatimiz bakımından fayda olduğuna kaniim. Bu hususta da bir önerge veriyorum.

Bir Hükümet gelir, böyle bir fıkradan istifade ederek çeşitli kararlar verirse tehlikeli duruma sürükler milleti! Kore'ye asker gönderilmesi oldu...Meclisin de haberi yoktu. Büyük Millet Meclisi tedbirlerini almadan dört kişinin kararıyla milletlerarası nezaket kuralları bakımından asker göndermek milleti tehlikeye harb içine sürükler. Bu olmaz. Tarihi olaylar, geçmişteki felaketler bize ders olması gereken hakikatlerdir." (Öztürk, ss.2316-2317)

Temsilciler Meclis'i üyelerinden yine Emin Soysal, 66. madde üzerindeki konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

"...bendeniz Mecliste endişe yaratmak değil, geçmişteki acı tecrübelerin ışığı altında Türk Devletinin inisiyatifini yarı yarıya azaltan bir şeyin önlenmesi ve inisiyatifin millette ve Mecliste olması için teklif ediyorum. Yoksa Meclisi endişeye düşürmek için değil. Geçmişteki endişelerin ışığı altında konuşuyorum. Bu milleti birdenbire kimsenin haberi olmadan Kore'ye sevk ettiklerini unuttuk mu' Birinci Cihan Harbi bu milletin, padişahın, Meclisin haberi olmadan ilan edilmiştir. Bu milletin coğrafi durumu hiçbir millete benzemez. Bunu bilmek lazım. Her vaziyette ne olursa olsun silahlı kuvvetleri kullanmak ve harb ilan etmek hallerinde behemehal bu Meclisin kararına bağlanmalıdır." (Öztürk, s.2321)

Öneminden dolayı tekraren belirtelim ki 1961 Anayasası'nın 66. maddesi 1982 Anayasası'na 92/1. madde olarak aynen alınmıştır. Dolayısıyla, 1961 Anayasası'nın 66. maddesi görüşülürken belirtilen gerekçe ve endişeler bugün için de geçerlidir.

İlaveten belirtelim ki bugün harabeye dönuşen Afganistanı, bu duruma düşüren, ülkesinde uzun süre yabancı silahlı kuvvetler bulunduran, "kukla" Afgan Hükümetleridir.

Kısaca, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı Kararı'nın son fıkrası, Anayasa'nın 92. maddesinin hem lafzına hem de ruhuna aykırıdır; iptali gerekir.

Öte yandan hükümetler çeşitli sebeplerden dolayı örneğın iktisadi, mali, ideolojik veya askeri sebeplerle yabancı güçlerin etkisinde kalabilir, onların kontrolüne de girebilir. Ve hatta bir kısım yöneticiler, kişisel çıkarlarını ulusal menfaatlerin üzerinde görerek düşmanla işbirliği dahi yapabilir. Nitekim tarihte bunun örnekleri çok görölmüştür.

İnsanlık tarihinin yaşadığı bu acı tecrübelerden dolayıdır ki Cumhuriyet Anayasalarımızın tümünde, savaş ilanı ve Silahlı Kuvvetler'in kullanılmasına karar verme yetkisi TBMM'ne verilmiştir. 1924 Anayasası da 26. maddesinde savaş ilanını TBMM'nin "bizzat kendi ifa ettiğı" görevler arasında saymıştır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurtdışına gönderilmesi yetkisiyle donatılan hükümet(ler) çeşitli baskı ve nedenlerle Türkiye'yi, bir "oldu bitti" ile savaşa dahi sokabilir.

Nitekim, ajanslardan öğrendiğimize göre şu an Afganistan ile savaş halinde olan Amerika Birleşik Devletleri'nin yanında yer almak üzere, askeri birliklerimiz cepheye intikal etmiş durumdadır.

Savaşıan devletlerden birinin yanında yer alarak, cepheye asker göndermek "fiilen savaş ilan etmek" demektir.

Bu durum, 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı Karara dayanılarak icra edildiğine göre, TBMM İttüzüğü'nün 129. maddesinin birinci fıkrası "eylemli ve Anayasaya aykırı" olarak değıştirildiğı anlamına gelmektedir.

Bilindiğı gibi İttüzüğün, "Savaş hali ilanı" başlığını taşıyan 129. maddesinin birinci fıkrası aynen şöyledir:

"MADDE 129- Anayasanın 92 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, yabancı bir devlete karşı veyahut belli bir devleti hedef tutmayıp Türkiye için savaş hukukunun yürürlüğe girmesini gerektiren hallerde savaş hali ilanına, Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisince karar verilir. Bu kararı Cumhurbaşkanı uygular."

Hükümet'in eylemli olarak savaş ilanına dayanak teşkil eden ve Meclis İttüzüğü'nün 129/1. maddesini "eylemli" olarak değıştiren 722 sayılı Karar, Anayasa'nın, "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri"ni düzenleyen 87. maddesinin "savaş ilanına karar vermek" hükmüne aykırıdır.

Kısaca;

Anayasa'nın 92'nci maddesine göre Hükümete yetki verilmesine dair işlemlerin hukuki çerçevesi hem Anayasa hem de Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü tarafından kesin olarak çizilmiştir. Bu sınırın aşılması, tıpkı 722 sayılı karar gibi, Anayasaya aykırı olarak "eylemli bir İçtüzük ihdası" anlamına gelir.

Anayasa'ya aykırı olarak ihdas edilen "eylemli İçtüzük" değişikliklerinin; Anayasal yargı denetiminin dışında tutulması ve Demokratik bir hukuk devletinde varlığını sürdürmesi, düşünülemez.

III. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA SEBEPLERİ :

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı Kararı'nın son fıkrası, Anayasa'nın 6/son, 87., 92. ve 104/b-7 maddelerine açıkça aykırıdır.

2) Söz konusu karara dayanılarak. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir bölümü yabancı ülkelere gönderilmiştir.

3) 722 sayılı Kararın uygulanmasına devam edilmesi halinde Türkiye için telafisi imkansız bir çok zararların meydana geleceği gayet açıktır.

4) 722 sayılı Karar hakkında yürürlüğü durdurma kararı verilmeyip bilahare iptal kararı verildiğinde, iptal kararı, belki bütünüyle etkisiz kalacaktır.

SONUÇ

Anayasa'nın 92. maddesinin Anayasa'ya giriş sebepleri gerekçeleri, Meclis müzakere tutanakları ve tarihi süreç açıkça ortaya koymaktadır ki Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin veren bir Meclis kararının Anayasa'ya uygun olabilmesi için söz konusu kararda;

A- 1) Kaç kişi (asker)den oluşan Türk birliğinin,

2) Ne amaçla'

3) Hangi ülkeye veya ülkelere'

4) Ne zaman'

5) Ne kadarlık bir süre için' gönderileceğinin,

B. 1) Hangi ülke veya ülkelerin silahlı kuvvetlerinin'

2) Ne amaçla'

3) Ne kadarlık bir süre için'

Türkiye'de bulundurulacağının, açıkça (somut olarak) belirtilmesi gerekir.

Esas Sayısı : 2001/424
Karar Sayısı : 2001/354

Halbuki 722 sayılı Karar bu hususlara hiç değinmemiş, "gereğini", "kapsamını", "sınırını", "zamanını" ve "süresini" belirleme yetkisini bütünüyle Hükümete bırakmıştır. Böylece Anayasa'nın;

1) 92. maddesi hükmünü,

2) 87. maddesinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri arasında saydığı "savaş ilanına karar vermek" hükmünü,

3) 104. maddesinin "b/7" (Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek) hükmünü,

4) 6. maddesinin son cümlesi hükmünü ("Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz" diyen hükmü),

ihlal etmiş, etkisiz kılmıştır.

Bu sebeplerle ve Yüksek Mahkeme'nin re'sen dikkate alacağı diğer gerekçelerle, TBMM'nin "eylemlî İktüzük değışikliğı" niteliğindeki 10.10.2001 tarih ve 722 sayılı "Anayasanın 92 nci ve 117 nci maddeleri Uyarınca Hükümete İzin Verilmesine Dair Karar"ının, Anayasa'nın 92., 6., 87 ve 104. maddelerine açıkça aykırı olan "son fıkrası" hakkında acilen yürürlüğün durdurulması ve iptal kararı verilmesini arz ve talep ederiz.""